

Pirkanmaan Voimia Oy
Naulakatu 2
33100 Tampere
www.pirkanmaanvoimia.fi

VN/8871/2019

Pirkanmaan Voimia Oy:n lausunto koskien hallituksen esitysluonnosta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi.

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntien perustamista sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta hallitusohjelman mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Pirkanmaan Voimia Oy:n lausunto

Pirkanmaan Voimia Oy lausuu hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi seuraavaa:

1. Tukipalvelukokonaisuuden selkiyttäminen lakiesityksessä

SOTE-palveluiden tuottamiseen liittyvien välttämättömien tukipalveluiden asemaa ja järjestämistapaa on kuvattu lakiluonnoksessa varsin vähäisessä määrin ja osittain ristiriitaisesti. **Tukipalvelut tulisi määritellä selkeästi osana kokonaisuudistusta ja mahdollistaa niiden toteuttamistavat yhdenvertaisesti.**

Tukipalveluiksi tulisi määritellä ainakin seuraavat palvelut: ateria- ja ruokahuoltopalvelut; talous-, henkilöstö- ja ICT-palvelut; puhtaus-, laitoshuolto-, sairaalahuolto- ja välihuoltopalvelut; kiinteistönhuoltopalvelut sekä aula- ja turvapalvelut.

2. Nykyisien hyvien toimintamallien säilyttäminen

Tukipalveluiden tuottamista on kehitetty viimeisten vuosien aikana merkittävästi kuntien ja sairaanhoitopiirien erilaisilla ratkaisuilla. Tukipalvelut ja niiden tuottaminen SOTE-toimintaa tukevana palveluna tulisi ratkaista jatkossakin **nykyisin käytössä olevien hyvien ja kehittyvien käytäntöjen pohjalta.**

Kunta- ja SOTE-toimijoiden on lähtökohtaisesti kilpailutettava hankintansa hankintalain mukaisesti. Suuri osa toimijoista onkin kilpailuttanut palveluhankintojaan vähintäänkin jossain määrin, jolloin osa kunta- ja sote-sektorin palveluista on päätynyt **yksityiselle sektorille**. Merkittävä osa toimijoista on sen sijaan kokenut palveluiden hankintalainmukaisen kilpailutuksen haasteelliseksi ja perustanut palvelutuotantoon erikoistuneita **julkisomisteisia In-house -yhtiöitä**, joiden koko ja palveluvalikoima ovat kasvaneet viime vuosina merkittävästi.

On myös huomioitava, että monet julkisomisteiset yhtiöt ovat kilpailuttaneet osan palvelutuotannossa tarvittavasta kapasiteetistaan yksityiseltä sektorilta, jolloin tämä on

mahdollistanut palveluiden hankkimisen myös **pienemmiltä paikallisilta yrityksiltä**.

Edellä kuvattu in-house yhtiöiden toimintamalli sekä myös in-house -yhtiöiden välille syntynyt kilpailutilanne ovat myötävaikuttaneet näiden julkisomisteisten yhtiöiden tuotantorakenteiden kehittymiseen, palveluiden laadun sekä tuottavuuden parantumiseen.

Julkisomisteisten In-house -yhtiöiden asema tulisikin turvata tulevassa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ja maakuntien perustamista koskevassa lainsäädännössä merkittävänä osana tukipalveluiden tuotantoratkaisua.

3. **Tukipalveluyhtiön asema osana maakuntaa ja vaadittava omistusrakenne**

Yhtiöiden toiminnan **kasvattaminen** tulee mahdollistaa in-house -lainsäädännön mukaisesti myös uudessa maakuntaratkaisussa tukipalveluiden tuottamisen järkevyyden takaamiseksi. Maakuntien In-house -tukipalveluyhtiöille tuleekin sallia palveluiden myynti jatkossa sekä muille maakunnille että kunnille. Yhtiön tulee näin ollen voida olla samanaikaisesti sekä usean maakunnan että usean kunnan omistuksessa oleva yhtiö.

Tampereella 24. syyskuuta 2020

Pirkanmaan Voimia Oy

Esa Sairanen
toimitusjohtaja